

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE	
Tytuł przedmiotu	Psycholingwistyczne podstawy nauczania i uczenia się języków obcych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru
Rok/semestr	2023/24 rok III /semestr V
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	polski
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr hab. Ewa Dźwierzynska, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot	dr hab. Ewa Dźwierzynska, prof. UR
Wymagania wstępne	wiedza z zakresu językoznawstwa przewidziana w programie studiów filologicznych/językoznawczych II stopnia

STRESZCZENIE PRZEDMIOTU

(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)

Przedmiot ma za zadanie zaznajomienie doktorantów z teoretycznymi podstawami psycholingwistyki, zakresem jej badań oraz określenie jej najważniejszych metod badawczych. Zostaną zdefiniowane podstawowe pojęcia z zakresu psychologii, języka i dydaktyki.

Zostanie wprowadzona definicja języka w psycholingwistyce oraz pojęcia kompetencja językowa i komunikacyjna. Większa część zajęć będzie poświęcona omówieniu teorii podstawowych procesów poznawczych, takich jak percepcja, pamięć, myślenie, uwaga, motywacja, emocje i ich wpływu na proces uczenia się i nauczania języków obcych.

Celem przedmiotu jest również wypracowanie umiejętności posługiwania się terminologią z dziedziny psycholingwistyki, prowadzenia dyskusji, rozumienia tekstów naukowych z zakresu psycholingwistyki, rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI

Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	zna i rozumie			
1.	w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu psycholingwistyki	P8S-WG/1	w, ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje studentów, obserwacja
2.	główne tendencje rozwojowe badań nad psycholingwistyką	P8S_WG/2	w, ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje studentów, obserwacja
3.	metodologię badań naukowych	P8S_WG/3	w, ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje

				studentów, obserwacja
Umiejętności Lp.	potrafi			
1.	wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki (filozofii, socjologii, kulturoznawstwa) do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania problemów o charakterze badawczym, a w szczególności potrafi poddać analizie badawczej zjawiska charakterystyczne dla procesu akwizycji języka obcego	P8S_UW/1	w, ćw.	dyskusja na zajęciach, obserwacja
2.	dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	P8S_UW/2	ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje studentów, obserwacja
3.	komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	P8S_UK/1	ćw.	dyskusja na zajęciach, obserwacja
4.	inicjować debatę	P8S_UK/3	ćw.	dyskusja na zajęciach, obserwacja
5.	uczestniczyć w dyskursie naukowym.	P8S_UK/4	ćw	dyskusja na zajęciach, obserwacja
6.	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 ESOKJ w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S_UK/5	ćw	dyskusja na zajęciach, obserwacja
Kompetencje społeczne Lp.	jest gotów do			
1.	krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny	P8S_KK/1	ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje studentów, obserwacja
2.	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK/3	ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje studentów, obserwacja
3.	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P8S_KO/2	ćw.	dyskusja na zajęciach, prezentacje studentów, obserwacja
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW				

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
V	5	10	-	-	-	0

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład - prezentacja multimedialna, metody problemowe - dyskusja
 Ćwiczenia - prezentacje doktorantów, metody problemowe - dyskusja

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wykład / Konwersatorium:

Psycholingwistyka: definicje, cele i zakres badań.
 Krótka historia psycholingwistyki.
 Psycholingwistyka i neurolingwistyka. Neurofizjologiczne podłoże języka.
 Procesy psychiczne uczestniczące w przyswajaniu języka.

2. Ćwiczenia / laboratoria / inne:

Słownik umysłowy. Metody jego badania.
 Produkcja i percepcja mowy.
 Zdolności językowe, motywacja, uwaga, pamięć w uczeniu się języka obcego.
 Teorie przyswajania języka przez dzieci. Wiek a przyswajanie i uczenie się języków.
 Dwujęzyczność (submersja, immersja).

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Obecność i aktywny udział w zajęciach, przygotowanie prezentacji, zaliczenie testu (pytania jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pytania otwarte lub zamknięte). Ocena łączna: aktywność w czasie zajęć (40%); test (60%).

Kryteria oceny testu:

- 5.0 - 94%-100%
- 4.5 - 87%-93,5%
- 4.0 - 79%-86,5%
- 3.5 - 70%-78,5%
- 3.0 - 60%-69,5%
- 2.0 - 0% - 59,5

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	40
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	Berko Gleason, J., Ratner, N. (red.), <i>Psycholingwistyka</i> , Gdańsk 2005. Bokus B. Shugar G.W. (red.), <i>Psychologia języka dziecka. Osiągnięcia, nowe perspektywy</i> , Gdańsk 2007.
------------------------	---

	<p>Kurcz I., <i>Psychologia języka i komunikacji</i>, Warszawa 2005.</p> <p>Kurcz I., <i>Język i komunikacja</i> [w:] J. Strelau (red.), <i>Psychologia. Podręcznik akademicki</i>, t.2: <i>Psychologia ogólna</i>, s. 231-274, Gdańsk 2000.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Aitchison J., <i>Ssak, który mówi. Wstęp do psycholingwistyki</i>, Warszawa 1991.</p> <p>Dakowska M., <i>Psycholingwistyczne podstawy dydaktyki języków obcych</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Dźwierzynska E., <i>Sposoby optymalizacji przyswajania materiału leksykalnego w procesie nauczania języka obcego</i>, Rzeszów 2012.</p> <p>Dźwierzynska E., <i>Wpływ rozwoju pamięci dzieci w młodszy wieku szkolnym na organizację nauki języka obcego</i> [w:] „Linguodidactica XXIII”, Białystok 2019, s. 35–49.</p> <p>Everett D. L., <i>Jak powstał język: historia największego wynalazku ludzkości</i>, Warszawa 2019.</p> <p>Kurcz I., Okuniewska H. (red.), <i>Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka</i>, Warszawa 2011.</p> <p>Shugar G.W., <i>Dyskurs dziecięcy. Rozwój w ramach struktur społecznych</i>, Warszawa 1995.</p>